

Bilag I.

Justitsministeriet, den 19de December 1868.

Efterat jeg i Anledning af det ærede Udvalgs Anmodning om Udlaan af Crectionsbreve for de under Lehn'scontrollen staaende Lehn, Stamhuse og Fideicommissgodsfer i Skrivelse af 25de f. M. havde fremhævet de Betenkeligheder, jeg maatte være ved et saadant Udlaan, og derhos havde tilbudt at overlade Udvalget et mindre Antal af disse Documenter ad Gangen til Afbenyttelse for en kort Tid, saafremt Udvalget ikke maatte foretrække ved et Gjennemsyn af Crectionsbrevene i Ministeriets Contoirer at udpege de enkelte Dele af deres Indhold, som maatte være af Interesse for Udvalget, og hvoraf Afskrift kunde meddeles, har det ærede Udvalg i behagelig Skrivelse af 2den d. M. meddeelt, at, medens Samme fatter de Betenkeligheder, der kunne næres mod Udlaanet af de omhandlede Documenter, og derfor i alt Fald for Tiden ikke vil benytte Ministeriets Tilbud om at erholde dem udlaante i mindre Afdelinger ad Gangen, trøer Udvalget paa den anden Side heller ikke at kunne vælge den anden af Ministeriet antydede Fremgangsmaade. Da imidlertid det, hvorpaa det for Diebliffet væsentlig kommer Udvalget an, er at faae en Oversigt over de Bestemmelser i Crectionsbrevene m. m., hvorved der maatte være fastsat Noget til særlig Gunst for Gudsernes Bønder eller Andre, navnlig offentlige Stiftelser, eller hvorefter Gudserne i Tilfælde af Slægternes Uddøen eller lignende Eventualiteter skulde tilfalde offentlige Stiftelser, eller Dørlige, har det ærede Udvalg henstillet til Ministeriet, om det ikke maatte ville lade foretage en Extrahering af Crectionsbrevene med Hensyn til disse Punkter og tilstille Udvalget en Afskrift heraf.

Da der fra Ministeriets Side Intet er til Hinder for at indsekomme det af det ærede Udvalg saaledes yttrede Duffe, har jeg ladet foretage et Gjennemsyn af de i Lehn'sarchivet beroende Crectionsbreve og dertil sig sluttende Documenter, vedrørende de under Lehn'scontrollen staaende Grevskaber, Baronier, Stamhuse og Fideicommissgodsfer, og, efterat dette Gjennemsyn er tilendbragt for Lehnenes Bedkommende, skal jeg ikke undlade at meddele, at der for disse ikke sees at være fastsat andre Bestemmelser til særlig Gunst for Gudsernes Bønder eller Andre end de successionsberettigede Slægter, eller hvorefter Gudserne i Tilfælde af Slægternes Uddøen eller lignende Eventualiteter skulle tilfalde offentlige Stiftelser eller Dørlige, end følgende:

Grevskabet Roepstorff.

I Crectionsbrevet af 21de September 1813, Post 6, bestemmes: „Erholder en Lehn'sbesidder allernaadigst Tilladelse til at sælge en større eller mindre Part af Grevskabets Areal, maa saadant Salg ikke skee anderledes end ved offentlig Auction, hvorved da hver Gaard og hvert Huus særskilt opbydes, og Forløbsretten forbeholdes udtrykkelig Brugerne. Kjøbesummen hypothekeres i det Solgte, og deraf erlægges en fremmed Kjøber aarlig 4 pCt. Rente (Solværdi eller Navneværdi, eftersom Kjøbesummen er betinget i den ene eller den anden af disse Værdier), men Brugerne ifkun 3 pCt aarlig til Grevskabet, saalænge Eiendommen forbliver hans eller hans Arvingers, men gaaer den derimod over til Andre, erlægges af disse ligesom alle Dørlige 4 pCt. aarlig Rente af den hypothekerede Kjøbesum.“